

val segítette Pesten épített nemzeti magyar Színház' igazgatását folyó 1837. évi Augustus 1-sőjétől kezdve 1841. évi húsvétig azon tiszta, 's ön hasznát kizáró szándékból vállalta magára: hogy ezen zsenge Intézet, a' helyett, hogy egyes vállalkozó' csupán haszon kereső kezei közt mindjárt kezdetben összetörpüljön s' el aljasodjék, a' célszerűleg csak egyesületi úton ébren tartható köz érdek által folyton emelkedjék a' tökéletesbülés felé, e' czélra 50.000 váltó forintot tart szükségesnek, 's 500 részvény ki adása és elkelése által ezen summát össze gyűlendőnek biztosan reményli. Terve következő:

1. Nemes Pest Vármegye' Rendeinek, ezen Intézet, mint ön keblők' szülöttje mikép nevedése iránti gondos felügyeletét a vállalati idő alatt is nem csak kizárni nem kívánja, hanem azt mint legelső feltelet maga kéri ki.

2. Egy Részvény áll 100 váltó forintbul, 's ezt akár egy adja, akár többen teszik össze, egy Részvény csak egy szavazati joggal bír.

3. Ezen Summa négy részben u. m. folyó évi Július 1-ső, Augustus 1-ső, November 10-ik és 1838-ik évi Mártius 16-kán, melly napig az aláírás nyitva áll, léssen a' Társaság' pénztárába befizetendő.

4. A' Részvényes, az egész vállalati idő alatt csupán erkölcsi — morális — osztálekba — dividend — részesül, mennyiben minden haszon az Intézet' emelésére fordítatik; a' tőkének 1841. évi húsvétkor leendő vissza fizetése felől azonban tökéletes biztosítékul szolgál az: hogy a' begyűlendő 50.000 frtbul 30.000 frt. kamatra 's minden fél évi kamat ismét kamatra adatván, e' felül évenként 6 Játéknak 4000 váltó forintra számított, jövedelme az idő közbeni kamat-szaporodással együtt ezen tartalék pénztár' öregbítésére fordítottván, illy módon 1841. évi húsvétkor az 50.000 váltó forint tőke nem csak egészen fedezve leendő, hanem az Intézet' javára még némi fölösleg is maradand.

5. A' színi mutatóványok igazgatása egy a' tárgyat gyakorlatilag is értő személyre bízatik. Az egészre egy a' részvényesek nagy gyűlésen szavazat-többséggel évenként választandó 4 tagból állandó választmány ügyel fel 's annak ötödik tagja az Igazgató leendő.

6. Nagy Gyűlés minden esztendőben pesti József napi vásár' vasárnapján, Pesten Nemes Pest Vármegye' Udvar-háza' nagyobb teremében délelőtti 10 órakor tartatik, 's arra valamennyi részvényes hivatalos.

7. Minden esztendőbeli számadás valamennyi részvényesnek nyomtatásban megküldetik.

8. A' Vállalati idő' el telte után fennmaradandó tiszta haszon az Intézet tőkéjévé válván annak tulajdona marad ugyan, mire fordíttatására nézve azonban a' Részvénytársaság' előre meghatározza: hogy a' Tőkének fele Színészi Iskola alapjául szolgáljon, 's annak létesülendőségig egy, vagy a' körülményekhez képest több személy művészeti tökéletesbítés végett külföldre küldetvén a' kamatok e' czélra fordíttassanak; a' tőke másik fele két részre osztandó, ennek egyik felével öregbítessék a' Színészi nyugdépénz-alapítvány, kijelentvén: hogy az ebbe részesítésben a' Színház' megnyitásakor jelen leendő tagokra mások felett tekintet legyen; másik fele pedig fordíttassék a' Ruha, Könyvtár 's díszítmények szaporítására.

*

Kutassunk tovább. Valami adatot a színeszetre az 1848—49-iki szabadságharc idejére. Meg is van. Sárgára fakult, de kitűnő papíron készült akkori ujság. Az »Ungarische Morgenröthe«. Politikai és szépirodalmi lap 1848. júl. 5-i száma. Lásuk csak; milyen volt a német színjátszás a győzelmes verseci csata előtt, Pesten a »Pesther Deutscher Theaterban«. Operát adott egy társulat. Milyen művészettel, mondja el a »Morgenröthe« értelmi alapon fordított kritikája:

»Pesti Német Színház Donizetti »Lucia di Lammermoor« operája. Lucia, Donizettinek mestermunkája. Soha, sem azelőtt, sem azután nem volt a Mester kedves melódiájának ilyen folyama. Kiapadhatatlan és érzés finomságokban kiváló gördülékeny melódiák. Az opera, ha csak közepes előadásban is mutatattik be, különösen a nagyközönségnek, kell, hogy mindenkép tessen. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a mű szépséges élvezete — amihez mi mindig oly szívesen adjuk magunkat, bármily felfogásban is láthatjuk